

Lovačko Udruženje „Bošnjace“
www.lovac.bosnjace.com

lovacbosnjace@gmail.com
Ive Lole Ribara bb, 16232 Bošnjace 016/856-505
z.zatupnik 069/2-855-240 sekretar 065/855-855-2

Psihologija i osnove obuke

Kinolozi, lovci i ljubitelji pasa treba da poznaju psihologiju pasa. Ovo je narocito vazno za one koji se bave obukom pasa, da bi shvatili nacin njihove reakcije na spoljne nadrazaje i ponasanje u odredjenim uslovima. To je narocito potrebno ako zelimo da svoj rad na obuci pravilno usmerimo i da ne dodjemo u situaciju da zbog nepoznavanja sustine stvari, zivotinji pripisujemo sopstvene greske. Poznavanje psihologije pasa jeste osnovni uslov za pravilnu organizaciju i izbor metoda obuke i tehnike rada sa odredjenim psima.

Za stvaranje vestackog uslovnog refleksa svaki nadrazaj treba da se proprati dejstvom odredjenog bezuslovnog nadrazaja, da bi se izazvao bezuslovni refleks jer se uslovni stvaraju na osnovu bezuslovnih refleksa (pritisak na sapi psa kod komande “sedi”, na primer).

Komande kojima se u obuci sluzimo mogu biti zvue i vidne. Zvue se satoji iz niza zvueh nadrazaja. Vidne komande se izdaju gestovima. U ovom slucaju dejstvo psa dolazi na odredjeni gest.

Komanda mora biti izrecena kratko, jasno i odsecno, ne treba komandi dodavati josi druge reci bilo tepanja ili grdnje.

Privikavanje psa na pucanj. Manje vise-svaki se plasi prvog pucnja. Medjutim, nije mali broj koji se nikad ne oslobadjaju ovog straha. Zbog toga ovoj radnji treba pristupiti veoma ozbiljno i pazljivo. Najbolje je da se pas prvo privikava na pucanj. Za to moze da se koristi malokalibarka ili lovacki patron iz koga je izvadjena sacma i smanjena kolicina baruta takodje trebalo bi puc kada je pas na najvećem odstojanju. Kasnije se pucanj postepeno pojačava. Sa ovom radnjom trebalo poceti jos dok je pas veoma mlad.

Vodjenje na povodcu je veoma znacajna disciplina. Pas priviknut da na povodac ide uz nogu, ici ce i kada povodca nema. Lovac se veoma brzo nadje kraj puta na kome jure automobili pa je ovaj deo obuke od velike vaznosti.

Komanda “sedi” takodje je neophodna komanda kojoj psa treba uciti jos dok je veoma mlad. Prvo ga treba nauciti da sedne, a zatim da na mestu gde je seo i ostane. Obicno se to radi na taj nacin sto se psu komanduje da sedne a istovremeno se jednom rukom lagano pritiska zadnji deo tela. Ako pas to ne nauči dok je mlad, ako ovu komandu ne savlada kasnije nastaju teskoce.

Neobicno je vazno da pri radu sa psom uspostavimo pravilan i harmonican odnos. On mora da se bazira na potpunom poverenju psa u svog vlasnika i da kod psa izaziva zelju za kontaktom sa vlasnikom.

I na kraju par reci o fazama obuke. Postoje tri faze obuke i ujedno tri osnovna zadatka koji stoje pred dresurom u toku rada sa psom :

1. **Prvi put dati zeljeno dejstvo.**
2. **Usavršiti ovo dejstvo, uciniti ga da odgovara potpuno zamisli dresera**
3. **Ucврstiti naviku.**

Za izvršenje prvoga zadatka potrebno je izazvati takve nadrazaje koji odgovaraju psu i one koje ce izvršiti potrebnu radnju.

Da bi vlasnik ovo dobijeno dejstvo pretvorio u naviku mora ga vise puta ponavljati uz podrazavajuca dejstva-milovanje, laskanje.

Ucврscivanje navike i njeno doterivanje vršiti tako sto se sa psom odredjena radnja izvodi u sve komplikovanijim uslovima. U kojima ima puno stranih nadrazaja, da bi se ucврstila ona radnja koja se zeli postici odredjenom komandom.

NABAVKA I DRESURA PSA : Broj rasa lovackih pasa kod nas nije prevelik, ali nije ni beznacajan, pa se u tom ne velikom sarenilu cesto moze cuti medju lovcima i ovo pitanje : Kakvog psa da nabavim? Medjutim, na ovo uopsteno pitanje ne moze se dati neki uopsten odgovor.

No, nekakva pravila ipak vase u odlucivanju za odredjenu rasu pasa. Ali, lovac prvo mora biti oslobodjen sujete, mora znati sta stvarno zeli, kakvi su lovni tereni gde pas lovi, na koju divljac ce se najcesce ici u lov pa prema tome usmeriti izbor psa. Za svu, bezvidne terene nije pogodan ostrodlaki nemacki pticar koji je pomalo glomazan, sa slabijim njuhom, ali je sasvim zadovoljavajuci za lov na mocvarnim terenima, na teskim ritskim stanistima, u trscacima. Poenter, brzi pas, galloper, u trenu pretrazi veliki proctor. Tesko ga je kontrolisati i na cistini a na pokrivenom terenu je neupotrebljiv. Za sikaru je najpogodniji cunjavac. U njoj odlicno radui i epanjel breton, ali on veoma dugo i cvrsto markira. Nemacki kratkodlaki pticar je jedini lovacki bas koji se moze besprekorno prilagoditi svim terenima.

Recimo, u lovu na grlice pas treba da sedi pored lovca, da je miran i tek na komandu "aport" da se diza i donese divljac.

Ali ova radnja (cvrsto sedenje) je neophodna kada lovac pre ili posle lovaostane u drustvu na nekom javnom mestu. Neposlusan pas smeta vlasniku ali jos vise ostalim lovcima.

Komanda "lezi" obavlja se po istom principu i ma u sustini isti znacaj kao i komanda "sedi". Pri tome treba imati na umu da se uvek mora ponavljati samo jedna komanda, na isti nacin izgovorena. Ne sme se u ljutnji jedno vikati "dzukelo lezi", a drugi put : "zar ti nisam rekao da legnes" i slicno. Nadalje ako se sa jedne komande recimo "sedi" prelazi na drugu mora se obaviti cela komanda. Nemoze se jednom traziti od psa da sedne nazvizduk, a drugi put na komandu "sedi". Naravno sem ako nije rec o psu koji je podjednako obučen na obe komande.

Aportiranje : s obzirom na lov pernate divljaci ovo postaje sve znacajnija radnja lovackih pasa. Ima pasa kojima je to urodjena osobina i e treba ih obucavati. Ima pasa koji pak veoma tesko prihvataju aportiranje. Neki kinolozi smatraju da aportiranje ne treba uvezbavati sa mladim psom, jer mlad pas to shvata kao igru, donese svaki predmat ali ne i divljac. Moje misljene je suprotno do sada sam imao bolja iskustva sa mladim psima. Naravno tada mu se ne sme dozvoliti da aportira svaku divljac.

Privikavanje da ide u vodu : takodje sa ovom disciplinijom treba poceti u najranijoj fazi zivota psa. Psi obicno rado idu u vodu ali dok su mladi oni je se i plase. Tu radnju treba poceti u plicaku. Prvo treba da zagazi lovac, bez ikakvog prisiljavanja psa, jer ce ga time samo uplasiti. Stene ce bojazljivo uci u vodu, ici za lovcem i kada dodje u dublju vodu zaplivati. Ovu radnju je dobro uvezbavati leti kada voda nije hladna. Svako pre nagljivanje i prisiljavanje daje veoma lose rezultate. Tesko je na malom prostoru dati detaljnija upustva o obuci pasa.

Lovac naravno lovi na razlicitim terenima, u zavisnosti od lovne sezone i godisnjeg doba ali pri izboru rase psa lovac mora voditi racuna na kakvim terenima ce najvise loviti.

Svaki lovac treba da sam sebi odabere pomagaca. A kada vec odabira, bolje je da uzme stene, da gas am vaspitava, da se privikavaju jedno na drugo, nego da uzme odraslog psa jer daleko je lakse nauciti psa da obavlja jednu radnju nego ga oduciti od neke stecene navike.

Osnovno je pravilo da svaki lovac najbolje moze sam uz malo vremena, dosta volje i strpljenja, obuciti svog psa. To je i najbolje jer ce on loviti sa psom, to ce biti njegov pomagac u lovu. Ako pas lose radi u lovu, ako se ne ponasa kako lovac zeli, onda je to samo znak da lovac nije imao dovoljno strpljenja, da nije bio dobar dresser id a nije uspeo. Za to ne treba kriviti psa. Naravno, moze se desiti da pas ima slab njuh id a nema lovacke strasti.

To treba na vreme uociti i sa takvim psima ne treba gubiti vreme.

O svemu ovome, naravno za one koji zele da sami obucavaju svoje pse, najbolje je da se posluze opsirnijom lovackom literaturom koja posebno govori o uzgoju i obuci pasa.

